

**МАРТЕНСКИ
МУЗИКАЛНИ
ДНИ-РУСЕ '79**

Вълнуващи срещи с Остравската филхармония

Симфоничният оркестър на Остравската филхармония „Яначек“ идва не за първи път в страната ни, но за Русе двете вечери на 18 и 19 март от тазгодишния фестивал „Мартенски музикални дни“ бяха първа среща с този състав. Поради заболяването му не ни се отдаде да видим на диригентския пулт главния художествен ръководител д-р Отакар Трхлик, но той бе достойно заместен от Йозеф Даниел и диригента на симфоничния оркестър в Готвалдов Ростислав Халишка.

Първата вечер чухме Трета симфония от Цветан Цветанов, Концерт за струнен квартет и духов оркестър от Ервин Шулхоф и „Картини от една изложба“ от Модест Мусоргски, оркестрация на Морис Равел, а втората вечер — симфоничната поема „Шарка“ от Бедржих Сметана, Симфония-концерт за виолончело и оркестър от Любомир Пипков и Симфония № 8 от Антония Дворжак. Както се вижда, предложената разнообразна програма, дала достатъчно място за национа-

лен репертоар, съдържаеше две български творби: от предстабител на по-старото и на младото ни композиторско поколение. За високото ниво без съмнено допринесоха и солистите. На 18 март това беше Остравският струнен квартет в състав: Франтишек Кристинек и Олдржих Самлик — цигулка, Рудолф Шрубарж — виола и д-р Иван Мьерка — виолончело, а на 19 — нашият виолончелист Венцеслав Николов. В почти еднаква степен качествата на оркестъра проличаха във всяка от извършените творби. На първо място трябва да се отбележи изрядно постигнатата спойка между групите, на струните, дървените и медните инструменти. Същевременно покрай богатия нюансираната, макар и неголяма струнна група, силно изпъкват чистотата, отчетливостта и кристалната яснота на духовите инструменти — и солово, и ансамблово. Не би могло да се отминее например високото изкуство, показано от духачите при „Картините“ на Мусоргски, особено в „Танц на неизлюпе-

лите пилена“ „Двамата есепри“, „Римските катакомби“.

Колкото до цялостната интерпретация, имаме пълни основания да сме доволни от проникновеното пресъздаване на Симфония № 3 от Цветан Цветанов. Изтъкнато беше значението на нейната първа част като основа за по-нататъшното разгръщане. Релефно бе изваян и контрастът в обрисов-

ката на злите сили и на народа, откритен и като страдалец, и като мъжествен борец. При това убедително беше постигната градацията към оптимистичния завършек на творбата, писана по случай 50-годишнината на Септемврийското въстание.

Интересно беше и представянето на почти непознатия у нас Ервин Шулхоф, достигнал до ярка революционност в творчеството си. В края на своя живот той приема съвещско гражданство и без да успее да се пресели в Съветската страна, умира в хитлеристки концлагер на 48-годишна възраст. В неговото внушително наследство Концертът за струнен квартет и духов оркестър заема видно място. В изпълнението бе подчертано вложеното в творбата настроение, свързано с песнен и танцов облик и най-вече със застъпните в последната, третата, част типични черти на джаз от 30-те години на нашия век. Въввлечени в тъканта на характерния за епохата камерен симфонизъм, четирите струни и съпоставе-

ните на тях седем дървени и шест медни инструментата майсторски изнесоха своите длаогични и съвместни изяви.

Заслужава да се подчертае и чудесното музициране под диригентството на Ростислав Халишка в споменатите вече „Картини от една изложба“ на Мусоргски—Равел и в прибаветения като бис Петнадесети славянски танц от Дворжак.

Фонично развитие, до известна степен определи разпределението на ролите между оркестровия апарат и солиста Венцеслав Николов. Оркестърът — с повече насоченост към симфоничната драматургия, а Николов — с относително преобладаване на солиращото значение на виолончеловата партия, която той насити и звуково, и технически в широк артистичен спектър. Едновременно с това беше спазена и необходимата неделима единна линия на изграждане.

Накрая с истинска художествена наслада оценихме връхната точка на изпълнителската изява. Предпоследната симфония от Дворжак в сол мажор, означена в по-новата си номерация като осма, е позната от по-ранши издания на Русенския фестивал. Но този път изпълнението ѝ бе най-блестящо, особено в първата и четвъртата, финалната част. В останалите части затрогваха вдъхновено предадените лирични страници и увличаха драматичните акценти. А не по-малко блискаво извървеният като бис Дворжаков Славянски танц № 9 постави подходящия заключителен акорд на тези две паметни вечери.

Нека се надяваме, че първата среща на русенци с Остравската филхармония „Яначек“ ще бъде последвана от нови творчески общувания, при това с програма, в която би било любопитно да прозвучи и музиката на композитора — патрон на оркестъра. Защото такива срещи могат само да издигат авторитета и нарастващото от година на година равнище на фестивала и да съдействуват за още по-пълното укрепване на дружбата и приятелството между народите от социалистическия свят.

К. И. ВАН ВЕЗНЕВ,
зам.-главен редактор на списание „Българска музика“